

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 85/08-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. februára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Mgr. K. M., súdneho exekútora, K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 CoE 26/2007-23 z 31. augusta 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Mgr. K. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. novembra 2007 doručená sťažnosť Ing. Mgr. K. M., súdneho exekútora, K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovoru“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len

„krajský súd“) č. k. 3 CoE 26/2007-23 z 31. augusta 2007 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorou sťažovateľ žiadal vydať tento nález:

„Právo sťažovateľa na prejednanie veci zákonom ustanoveným spôsobom podľa článku 46 ods. 1 Ústavy, na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 Dohovoru a právo na ochranu vlastníckeho práva podľa článku 20 ods. 1 a na ochranu pred vyvlastnením podľa článku 20 ods. 3 Ústavy SR, bolo uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 CoE 26/2007 zo dňa 31. 8. 2007 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 CoE 26/2007 zo dňa 31. 8. 2007 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajskému súdu v Košiciach (pokračovať) v porušovaní namietaných právach sťažovateľa.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

Z podanej sťažnosti ústavnému súdu a z pripojeného spisu vyplynulo, že sťažovateľ ako súdny exekútor 6. novembra 2006 podal na Okresnom súde Košice - okolie (ďalej len „okresný súd“) podnet na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú a na zastavenie exekúcie. Vo svojom podnete uviedol, že na povinného bol uznesením krajského súdu č. k. 4 K 208/99-21 z 22. septembra 2004, teda v priebehu exekúcie, zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok jeho majetku a 11. februára 2005 bol povinný vymazaný z obchodného registra, a keďže na neexistujúci subjekt nemožno exekúciu viesť, treba exekúciu zastaviť.

Súčasne sťažovateľ v tomto podaní okresnému súdu navrhol, aby zaviazal oprávneného nahradiť trovy súdneho exekútora. Náhradu vyčíslil spolu sumou 2 312 Sk, ktorá pozostávala z náhrady hotových výdavkov za poštovné, za použitie motorového vozidla, za bežný kancelársky materiál celkovo v sume 486 Sk, z náhrady za stratu času v sume 160 Sk, z odmeny súdneho exekútora určenej podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu, a to za zaevidovanie návrhu na vykonanie exekúcie 27. apríla 1999 v rozsahu 20 min. v hodnote 200 Sk, za vypracovanie žiadosti o udelenie poverenia 6. mája 1999 v rozsahu 35 min. v hodnote 200 Sk, za vypracovanie zmluvy o vykonaní exekúcie 7. júna 1999 v rozsahu 60 min. v hodnote 200 Sk, za vypracovanie upovedomenia

o začatí exekúcie 28. júna 1999 v rozsahu 60 min. v hodnote 200 Sk, za vypracovanie podnetu na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú a vyčíslenie trov 28. októbra 2006 v rozsahu 60 min. v hodnote 200 Sk a za vypracovanie vrátenia poverenia bez uvedenia dátumu, kedy sa tak stalo, v rozsahu 25 min. v hodnote 200 Sk (teda odmena podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu celkovo 1 200 Sk), ďalej z paušálnej odmeny za získanie poverenia na vykonanie exekúcie a doručenie upovedomenia o začatí exekúcie spolu za 200 Sk a dane z pridanej hodnoty 266 Sk.

Okresný súd uznesením č. k. Er 1288/1999-13 z 21. decembra 2006 exekúciu zastavil a oprávnenému uložil uhradiť sťažovateľovi trovy exekúcie v sume 1 630 Sk do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Výrok svojho rozhodnutia týkajúceho sa náhrady trov súdneho exekútora odôvodnil okresný súd tým, že sťažovateľovi patrí iba suma 1 630 Sk, ktorá pozostáva z náhrady hotových výdavkov vo výške uplatnenej súdnym exekútorom zníženej o 30 Sk za bežný kancelársky materiál, v plnej uplatnenej výške za náhradu za stratu času, ako aj paušálnej sumy za vykonanie dvoch úkonov exekučnej činnosti, tak ako ich uplatnil sťažovateľ, dane z pridanej hodnoty a zo sumy 400 Sk za celkom dve začaté hodiny exekučnej činnosti.

Odmenu podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu v prevyšujúcej časti sťažovateľovi nepriznal okresný súd s odôvodnením, že čo sa týka odmeny za vynaložený čas v súvislosti so spracovaním žiadosti o udelenie poverenia a vypracovanie upovedomenia o začatí exekúcie, patrí súdnemu exekútorovi v tejto súvislosti iba odmena za príslušný úkon exekučnej činnosti paušálnou sumou, ktorá mu bola aj priznaná, pretože inak by bola táto činnosť odmenená duplicitne, čo sa týka odmeny určenej podľa počtu hodín vynaložených na zaevidovanie návrhu, vypracovanie vyúčtovania trov exekúcie a predloženie návrhu na zastavenie exekúcie, tieto výkony nie sú výkonom samotnej exekúcie, ale ide o administratívne práce. Odmena určená podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu bola preto priznaná sťažovateľovi iba za dve hodiny namiesto sťažovateľom uplatnených 6 hodín, a to v sume 200 Sk za vypracovanie zmluvy o vykonaní exekúcie 7. júna 1999 v rozsahu 60 min. a 200 Sk za vypracovanie vrátenia poverenia bez dátumu v rozsahu 25 min.

Pokiaľ ide o výrok o náhrade trov exekúcie, podal proti tomuto uzneseniu sťažovateľ odvolanie, ktorým odvolací súd žiadal, aby napadnuté uznesenie zmenil tak, že uloží oprávnenému povinnosť zaplatiť sťažovateľovi sumu 2 312 Sk, a priznal sťažovateľovi aj náhradu trov odvolacieho konania v celkovej sume 759 Sk. Svoje odvolanie odôvodnil sťažovateľ tým, že nepovažuje za správny postup daného súdu, keď mu nepriznal odmenu za uplatnených 6 hodín účelne vynaložených na exekúciu. Tieto boli vykonané v rôzne dni a nemožno ich sčítať, pokiaľ ide o začaté hodiny. V právnych predpisoch nemá oporu ani názor okresného súdu, podľa ktorého odmenu za vynaložený čas v súvislosti so spracovaním žiadosti o udelenie poverenia a vypracovanie upovedomenia o začatí exekúcie nemožno priznať z dôvodu, že súdnemu exekútorovi v tejto súvislosti patrí odmena za príslušný úkon exekučnej činnosti paušálnou sumou. Rovnako tak za nesprávny považoval aj názor okresného súdu, podľa ktorého zaevidovanie návrhu, vypracovanie vyúčtovania trov exekúcie a predloženie návrhu na zastavenie exekúcie nie je výkonom samotnej exekúcie, ale administratívnymi prácami vykonanými iba v súvislosti s exekučnou činnosťou, za ktoré nemožno účtovať odmenu určenú podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu. Pokiaľ ide o nepriznanie sumy 30 Sk ako uplatnenej náhrady hotových výdavkov za bežný kancelársky materiál, sťažovateľ v podanom odvolaní uviedol, že tieto náklady vynaložil a nie sú pokryté paušálnou sumou a ani inak.

Krajský súd o podanom odvolaní rozhodol uznesením č. k. 3 CoE 26/2007-23 z 31. augusta 2007 tak, že uznesenie okresného súdu v jeho napadnutej časti, teda pokiaľ ide o výrok o náhrade trov exekúcie, potvrdil a náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal. Uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 23. októbra 2007.

Vo svojej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že v predmetnej veci nepovažuje za spornú otázku, či úkony uvedené vo vyčíslení trov súdneho exekútora boli vynaložené účelne, ale to, či možno podľa § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška o odmenách a náhradách súdnych exekútorov“) za počet hodín účelne vynaložených na exekúciu považovať súčet všetkých účelne vynaložených hodín bez ohľadu na skutočnosť, že exekučná činnosť bola vykonávaná v rôznych dňoch.

Sťažovateľ je toho názoru, že všeobecný súd pri výklade tejto normy musí postupovať v súlade so zmyslom a cieľom právnej úpravy. Správny výklad uvedeného ustanovenia je potom taký, že sčítavanie časov jednotlivých úkonov pri priznávaní trov exekúcie exekútorovi je v rozpore s ustanoveniami Exekučného poriadku aj vyhlášky o odmenách a náhradách súdnych exekútorov. Sťažovateľ poukázal na to, že rovnaký názor zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. 2 Mcdo 16/2005 z 28. apríla 2006, ale aj krajský súd v rozhodnutiach č. k. 5 CoE 74/2006-41 z 30. marca 2007 a sp. zn. 2 CoE 113/2006 z 23. marca 2007. Preto sťažovateľ považuje napadnuté rozhodnutie za arbitrárne, keď spôsob interpretácie aplikovanej právnej normy krajským súdom v jeho veci je nezlučiteľný s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 dohovoru.

Tvrdenie o porušení čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy sťažovateľ odôvodnil tým, že on ako súdny exekútor nie je súčasťou súkromnoprávných vzťahov medzi oprávneným a povinným, v dôsledku čoho niet dôvodu, pre ktorý by mal znášať riziká vznikajúce z týchto vzťahov. Ak vykonával exekučnú činnosť od podania návrhu na vykonanie exekúcie, patrí mu za ňu podľa právnych predpisov odmena a má i nárok na náhradu svojich hotových výdavkov.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu tento nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodnutí riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti, alebo svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa

tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

Podstatou sťažnosti sťažovateľa na porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 dohovoru je nesúhlas sťažovateľa s právnym záverom krajského súdu vysloveným v napadnutom rozhodnutí. Na adresu napadnutého rozhodnutia sám sťažovateľ uvádza, že nepovažuje za spornú otázku, či úkony uvedené vo vyčíslení trov súdneho exekútora boli vynaložené účelne, ale to, či možno podľa § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky o odmenách a náhradách súdnych exekútorov za počet hodín účelne vynaložených na exekúciu považovať súčet všetkých účelne vynaložených hodín bez ohľadu na skutočnosť, že exekučná činnosť bola vykonávaná v rôznych dňoch. Sťažovateľ považuje za správny taký výklad príslušných právnych noriem, podľa ktorého sčítavanie časov jednotlivých úkonov pri priznávaní trov exekúcie exekútorovi je v rozpore s ustanoveniami Exekučného poriadku aj vyhlášky o odmenách a náhradách súdnych exekútorov.

Krajský súd v napadnutom rozhodnutí reagujúc na obsah odvolania sťažovateľa uvádza:

„Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa v tom smere, že súdnemu exekútorovi s poukazom na ust. § 203 Exekučného poriadku patrí odmena podľa § 14 ods. 1 písm. a) a ods. 2 vyhlášky za dve začaté hodiny exekučnej činnosti trovy tak, ako sú vyčíslené súdom prvého stupňa. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že nie je možné priznanie duplicitných nárokov, a to za vynaložený čas v súvislosti so spracovaním žiadosti, ako aj vypracovanie upovedomenia, lebo za tieto úkony súdny exekútor dostal náhradu podľa § 14 ods. 1 písm. b) vo forme paušálnej odmeny 100,-Sk za získanie poverenia a za doručenie upovedomenia o začatí exekúcie.“

Pokiaľ sťažovateľ vo svojej sťažnosti odôvodňuje porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 dohovoru tým, že v jeho prípade mu bola priznaná odmena podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu nesprávne, pretože došlo k sčítaniu aj len začatých hodín vynaložených na exekúciu, táto skutočnosť nebola dôvodom nepriznania mu odmeny za spolu 6 hodín vynaložených na exekúciu, resp. v súvislosti s ňou. Ako z obsahu uznesenia

okresného súdu č. k. Er 1288/1999-13 z 21. decembra 2006 vyplýva, dôvodom nepriznania odmeny za prevyšujúce hodiny v tomto prípade bola okolnosť, že pokiaľ ide o odmenu za vynaložený čas v súvislosti so spracovaním žiadosti o udelenie poverenia a vypracovanie upovedomenia o začatí exekúcie, patrí súdnemu exekútorovi v tejto súvislosti iba odmena za príslušný úkon exekučnej činnosti paušálnou sumou, ktorá mu bola aj priznaná, pretože inak by bola táto činnosť odmenená duplicitne, a pokiaľ ide o odmenu určenú podľa počtu hodín vynaložených na zaevidovanie návrhu, vypracovanie vyúčtovania trov exekúcie a predloženie návrhu na zastavenie exekúcie, tieto výkony nie sú výkonom samotnej exekúcie, ale ide o administratívne práce. Na druhej strane, ako uvádza sťažovateľ, ani on nepovažuje za spornú otázku, či úkony uvedené vo vyčíslení trov súdneho exekútora boli vynaložené účelne.

Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu považuje ústavný súd preto za dostatočné a presvedčivé, ktoré dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkové relevantné otázky, ktoré namieta sťažovateľ vo vzťahu k rozhodnutiu okresného súdu vo svojom odvolaní a súčasne ich namieta i vo svojej sťažnosti. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že by bolo svojvoľné a arbitrárne. Sťažnosť je preto v tejto časti zjavne neopodstatnená, a preto musela byť ústavným súdom v časti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy odmietnutá.

Čo sa týka namietania porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy, sťažovateľ túto časť sťažnosti odôvodnil iba tým, že on ako súdny exekútor nie je súčasťou súkromnoprávných vzťahov medzi oprávneným a povinným, v dôsledku čoho niet dôvodu, pre ktorý by mal znášať riziká z týchto vzťahov vznikajúce, a ak vykonával exekučnú činnosť od podania návrhu na vykonanie exekúcie, patrí mu za ňu podľa právnych predpisov odmena a má aj nárok na náhradu svojich hotových výdavkov. V tejto časti svoju sťažnosť neodôvodnil teda žiadnymi inými argumentami ako tým, že krajský súd neprávne vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy.

Absencia porušenia ústavnoprocených princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľa hmotnoprávneho charakteru (IV. ÚS 116/05). Ústavný súd totiž v súlade so svojou skoršou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce z čl. 46 až 48 ústavy, príp. čl. 6 dohovoru. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom toho, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy.

Keďže odôvodnenie napadnutého rozhodnutia ústavný súd nepovažoval ani za svojvoľné, ani arbitrárne, nemohlo preto rozhodnutím krajského súdu dôjsť k porušeniu čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy. Preto ústavný súd aj túto časť sťažnosti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2008